

Xəstəlik sinifi (XBT-10)	Gözün və gözün əlavə aparatının xəstəlikləri (H00-H59)
-------------------------------------	---

İlkin versiyanın tərtibatçı (İSİM)	Əlizadə İ.
---	-------------------

XBT-10 rubrikası	
H20.0	Kəskin və yarımkəskin iridosiklit
H20.1	Xroniki iridosiklit
H30.0	Ocaqlı xorioretinal iltihab Ocaqlı: <ul style="list-style-type: none"> • xorioretinit • xorioidit • retinit • retinoxorioidit
H30.1	Disseminə olunmuş xorioretinal iltihab Disseminə olunmuş: <ul style="list-style-type: none"> • xorioretinit • xorioidit • retinit • retinoxorioidit
H30.2	Arxa siklit
H30.8	Digər xorioretinal iltihablar

Müalicə

Konservativ müalicə (tibbi göstərişlər üzrə):

Antibakterial preparatlar:

Xloramfenikol, məhlul (göz damcıları) 2,5 mq/ml və ya
Tobramisin məhlulu (göz damcıları) 3 mq/ml, və ya
Siprofloksasin məhlulu (göz damcıları) 3 mq/ml, və ya
Gentamisin, məhlul (göz damcıları) 3 mq/ml, və ya
Levofloksasin məhlulu (göz damcıları) 5 mq/ml, və ya
Ofloksasin məhlulu (göz damcıları) 3 mq/ml – 7-14 gün ərzində gündə 4-6 dəfə 1-2 damcı; və/və ya
Ofloksasin, göz məlhəmi 3 mq/q – 7-10 gün ərzində gündə 2-3 dəfə aşağı göz qapağının selikli qişasına 1,5 sm uzunluqda zolaqla qoyulur;

İltihab əleyhinə d/v:

Qlükokortikoid d/v:

Deksametazon, məhlul və ya suspenziya (göz damcısı) 1 mq/ml, 1-2 damcı 14-30 gün ərzində, müalicə müddəti xəstənin kliniki vəziyyətinə görə müəyyən edilir; və/və ya

QSIƏP-lər:

Diklofenak, məhlul (göz damcıları) 1 mq/ml, 1-2 damcı 14-30 gün ərzində gündə 3-4 dəfə və ya

Ketorolak, məhlul (göz damcıları) 5 mq/ml, 14-30 gün ərzində gündə 3 dəfə 1-2 damcı; və/və ya

Ketorolak, tabletlər 10 mq, 1 tablet gündə 1-4 dəfə 1-5 gün ərzində; və ya

Diklofenak, tabletlər 25 mq, 50 mq, daxilə 1 tablet 2-3 dəfə gündə (gündə 75-150 mq), və ya

Diklofenak, tabletlər 100 mq, daxilə gündə bir dəfə 1 tablet və ya

Lornoksikam tabletləri 4 mq, 8 mq, daxilə 8-16 mq gündə 2-3 dozaya bölünür və ya

İbuprofen, tabletlər 400 mq, kapsullar 400 mq, daxilə gündə 2-3 dəfə 1 tablet və ya 1 kapsul və ya

Ketoprofen, 100 mq tablet, daxilə, gündə 1-2 dəfə 1 tablet və ya

Nimesulid, 100 mq tablet, daxilə gündə 2 dəfə 1 tablet; və ya

Meloksikam, tabletlər 7,5 mq, 15 mq, 1 tablet daxilə gündə 1 dəfə – 10-30 gün, müalicə müddəti xəstənin klinik vəziyyəti ilə müəyyən edilir; və/və ya

Sistemli qlükokortikoid d/v:

Deksametazon, inyeksiya üçün məhlul 4 mq/ml, parabolbar və ya subkonyunktival 4 mq gündə 1 dəfə 10 gün və (və ya)

Prednizolon, 5 mq tabletlər, daxilə 0,5-1 mq/kq/gün (60 mq/gün-dən çox olmayan) və ya

Metilprednizolon, 4 mq tabletlər, daxilə 0,4-0,8 mq/kq/gün(48 mq/gündən çox olmayan) hər 2 həftədən bir 5 mq/gün (4 mq/gün) azaldılması ilə 2-4 həftə saxlama dozasına qədər: **Prednizolon** 5-15 mq/gün(**metilprednizolon** 4-12 mq/gün), müalicə müddəti xəstənin klinik vəziyyəti ilə müəyyən edilir; göz damcılarının fiksə edilmiş kombinasiyasının istifadəsi - eyni zamanda antibakterial və iltihab əleyhinə müalicə üçün: **tobramisin/deksametazon** məhlul (göz damcıları) 3 mq/1 mq/ml 1-2 damcı gündə 3-4 dəfə 7 gün;

Antiallergik preparatlar:

Kromoqlik turşusu, məhlul (göz damcısı) 20 mq/ml, 40 mq/ml 1 damcı gündə 2 dəfə 14-30 gün ərzində, müalicə müddəti xəstənin klinik vəziyyətinə görə müəyyən edilir; və (və ya)

Loratadin, 10 mq tablet, 1 tablet daxilə 10-30 gün ərzində gündə bir dəfə və ya

Setirizin, 10 mq tablet, daxilə 1 tablet gündə 1 dəfə 10-30 gün; müalicə müddəti xəstənin klinik vəziyyətinə görə müəyyən edilir;

Virus əleyhinə d/v - uveitin virus etiologiyası üçün: asiklovir, göz məlhəmi 30 mq/q – aşağı göz qapağının selikli qişasına 1,5 sm uzunluqda yaxılır 5 dəfə məlhəm gündə 7-14 gün və ya

Qansiklovir, göz geli 1,5 mq/q, 1 damcı gündə 3-5 dəfə 7-21 gün; və (və ya)

Asiklovir, tabletlər 200 mq, 400 mq, 800 mq, daxilə gündə 5 dəfə 1-4 tablet (gündə 2000-4000 mq) 5-7 gün və ya

Valasiklovir, örtüklü tabletlər, 500 mq, 2 tablet daxilə gündə 2-3 dəfə 7-10 gün, müalicə müddəti xəstənin klinik vəziyyəti ilə müəyyən edilir;

İmmunostimulyatorlar - virus etiologiyalı uveit zamanı:

İnterferon alfa-2b, inyeksiya üçün məhlul (inyeksiya və yerli istifadə üçün məhlul hazırlanması üçün liofilizat) 3.000.000 BV, 5-14 gün ərzində 2 damcı gündə 4-8 dəfə, müalicə müddəti xəstənin klinik vəziyyəti ilə müəyyən edilir;

Antiseptik və dezinfeksiyaedici preparatlar:

Benzildimetil miristoylamino-propilammonium (miramistin, septomirin), məhlul (göz damcıları) 0,1 mq/ml, 7-14 gün ərzində 1-2 damcı gündə 3 dəfə;

Midriatik və siklopleqik dərmanlar – sikloplegiya üçün, sinexiyanın və ya yırtılmasının qarşısının alınması üçün:

Atropin, məhlul (göz damcıları) 10 mq/ml 5 ml, 0,5-3 ay ərzində 1 damcı gündə 1-2 dəfə və (və ya)

Tropikamid, məhlul (göz damcıları) 10 mq/ml 10 ml, 1-2 damcı

1-4 həftə ərzində gündə 1-3 dəfə və ya

Fenilefrin məhlulu (göz damcıları) 50 mq/ml 10 ml, 1-4 həftə ərzində 1 damcı gündə 1-2 dəfə;

Digər göz d/v - göz səthində eyni vaxtda patoloji dəyişikliklər olanda:

Dekspantenol, oftalmik gel 50 mq/q, 7-14 gün ərzində 1 damcı gündə 5 dəfəyə qədər; və ya

Dana qanından deproteinləşdirilmiş hemoderivat (hemodializat), oftalmik gel 8,3 mq/q, 7-21 gün ərzində 1 damcı gündə 4 dəfəyə qədər; və ya

Karbomer, oftalmik gel 2 mq/q, 2,5 mq/q, 1 damcı gündə 3-5 dəfə 7-21 gün; və ya

L-karnozin, məhlul (göz damcıları) 50 mq/ml, 7-21 gün ərzində 1-3 damcı gündə 4-6 dəfə; müalicə müddəti xəstənin klinik vəziyyəti ilə müəyyən edilir;

Sistemli antibakterial terapiya:

Amoksisillin, tabletlər 250 mq, 500 mq, daxilə 1-2 tablet gündə 2-3 dəfə (gündə 750-2000 mq) 7-10 gün və ya

Amoksisillin/klavulan turşusu, tabletlər 500/125 mq, 875/125 mq, daxilə 1 tablet gündə 2-3 dəfə (gündə 1500-1750 mq) 7-10 gün və (və ya)

Azitromisin tabletləri 500 mq, 5 gün ərzində 1 tablet gündə 1 dəfə daxilə və ya

Klaritromisin, tabletlər 250 mq, 500 mq, 1-2 tablet gündə 2 dəfə (gündə 500-1000 mq) 5-7 gün;

Antifungal dərmanlar - göbələk etiologiyalı uveit zamanı:

Amfoterisin B, 50 000 mkq (BV) infuziya məhlulu hazırlamaq üçün liofiləşdirilmiş toz, 1,5-3 mq/ml məhlulu (50 mq amfoterisin B-ni 17-33 ml inyeksiya üçün steril suda həll edin) konyunktiva boşluğuna 1-2 damcı 3-6 dəfə gündə 14-21 gün və ya

Flukonazol, 2 mq/ml infuziya məhlulu 100 ml, konyunktiva boşluğuna 1-2 damcı gündə 3-6 dəfə 14-21 gün ərzində, müalicə müddəti xəstənin klinik vəziyyəti ilə müəyyən edilir; və (və ya)

Vorikonazol, infuziya üçün məhlul hazırlamaq üçün liofiləşdirilmiş toz 200 mq v/d 7-21 gün və ya

Vorikonazol, örtüklü tabletlər, 200 mq, 40 kq və ya daha çox çəkisi olan xəstələr üçün daxilə 0,5-3 ay ərzində və ya

Flukonazol, infuziya üçün məhlul 2 mq/ml 100 ml, v/d 800 mq (12 mq/kq) bir dəfəlik, sonra 7-10 gün ərzində gündə bir dəfə 400 mq (6 mq/kq), sonra flukonazol, 50 mq kapsul və ya 150 mq, gündə 100-200 mq (400-800 mq yayılmış proses üçün) 3-6 həftə ərzində daxilə, və ya

Amfoterisin B, konsentrat (lipid kompleksi) infuziya məhlulunun hazırlanması üçün 5 mq/ml, v/d (damcı) 2-4 saat ərzində tövsiyə olunan konsentrasiya 0,1 mq/ml təşkil edir.

Sınaq dozası

– 1 mq 20 ml 5%-li dekstroza məhlulunda həll edilir və 2-4 saat ərzində hər 30 dəqiqədən bir qan təzyiqi, nəbz, bədən istiliyinə nəzarət altında ən azı 20-30 dəqiqə venadaxili yeridilir.

Yaxşı dözülsə, tövsiyə olunan gündəlik doza 4-6 həftə ərzində gündə 0,25-0,3 mq/kq təşkil edir (terapiya müddəti xəstəliyin ağırlığından asılıdır).

Maksimal gündəlik doza 1,5 mq/kq;

endogen uveit zamanı - **immunosupressantlar**.

Siklosporin, kapsullar 25 mq, 50 mq, 100 mq, daxilə 5 mq/kq gündə 2 bölünmüş dozada aktiv iltihab əlamətləri yox olana və görmə kəskinliyi yaxşılaşana qədər;

təsir qeyri-kafi olarsa, sistemli qlükokortikoid preparatları (**prednizolon**, gündə 0,2-0,6 mq/kq və ya ekvivalent dozada başqa qlükokortikoid preparatı) ilə birlikdə gündəlik doza qısa müddətə 7 mq/kq-a qədər artırıla bilər iltihab aradan qalxana qədər, ardınca dozanın tədricən azaldılması ilə remissiya dövründə minimum saxlama dozası gündə 5 mq/kq-dan çox olmamalıdır.

ƏDƏBİYYAT:

1. Диагностика и лечение пациентов с болезнями глаза и его придаточного аппарата (взрослое население). Клинические протоколы 2022 (Беларусь). (утвержден постановлением Министерства здравоохранения Республики Беларусь от 05.09.2022 № 91) Available from: <https://ref.az/ztE4rD>
2. Постановление министерства здравоохранения Республики Беларусь (5 сентября 2022 г. № 91) Об утверждении клинического протокола «Диагностика и лечение пациентов с болезнями глаза и

его придаточного аппарата (взрослое население)». Available from:
<https://ref.az/2S5EaVC>